

Bardu.

(Forts. fra forr. nr.)

Kirkeklokken skal være indkjøpt fra en bygd i Østerdalen som utranget der, og bekostet av Bardudalens ungdom. Senere skal der være ytret ønsket i om at faa kjøpt den tilbake, men den kommer vel neppe til at bytte plass mere.

Fra først av hørte Bardu egentlig til Ibestad, saavel i kirkelig som kommunal henseende og hadde kun to — siger og skriver to — gudstjenester for aaret, dette for en del paa grund av den kostbare presteskyss baade tillands og tilsjøs, som Bardu maatte bære alene. Men efter sognets utskillelse i 1853, blev Bardu og Maalselv forenet til et prestegjeld.

Bardu menighets første medhjelpere var Peder Olsen, Forsæt, Ole Avlesen, Stejen, Ole Olsen, Lundberg, Ingbrigt Olsen, Forsæt, Ole Pedersen, Moen samt første kirkeverge Hans Jakobsen Elvevold.

Bardu faar eget formandskap.

Efter utskillelsen fra Ibestad blir Bardu ogsaa eget formannskapsdistrikt med selvstændig kommunestyre.

I 1855 fremmødte paa fylkestinget for første gang egen ordfører for Bardu herred. Den første ordfører var Peder Andersen, søn av rydningsmanden paa Kroken i Salangsdalen.

Fra aaret 1855 til 1873 vedblev han uavbrutt i denne stilling. Han var en helstøpt personlighet, som i høi grad vandt folkets tillid og øvet stor indflydelse paa herredets befolkning, blev aktet og elsket som en, der var selvskreven som bygdens første mand. Desuten var han en mand, som ikke var saa lett at blaase avveien hverken for høi eller lav, nar der var noget, han fandt paakrevet at sætte igjennem for sin bygd.

Man maa altid med ærbødighet minnes denne mand, som varetok bygdens anliggender, som dens første ordfører uavbrudtt til sin død og som vi i første rekke har at takke for at Bardu fik sine langstrakte veie fremmet ved offentlig bistand. Allerede i 1868 fik man ved offentlig bevilgning en veiforbindelse, der knyttet Bardu sammen med naboherredene Salangen og Maalselv.

Den anseelse Peder Andersen vandt endog utenfor eller utover sin bygds grænser, viser den kjendsgjerning at han valgtes til aa representere Troms fylke paa stortinget i to perioder till 1873, da han døde i Kristiania under stortingets samvær og saaledes endte sitt livsvirke.

Hans lik blev ført til Bardu og begravet ved kirkens indgang, hvor en mindestøtte av granitt er sat paa hans grav.

Hans minde leve, for de slegter som er, og de slegter som kommer.

Eget forliksvæsen.

Av en gammel forliksprotokol for Bardu sees, at Bardu allerede i 1842 blev eget forlikelsesdistrikt og de første forlikskommissærer for Bardu beskikket, nemlig kirkesanger og lærer Even Larsen Moe som 1ste og Ole Olsen Lundberg som 2den forlikskommissær med Ole Pedersen, Kirkemo og Andreas Olsen, Steien som varamænd og

de to forlikskommisærers edsavlæggelse bekræftet av tilstedeværende amtmand Buck. Den første forlikskommission blev holdt paa Kirkemo den 11 juni 1842 og undertegnet av forlikskommisær Even Larsen og varamand Ole Pedersen, Kirkemo, da Ole Olsen, Lundborg som 2den forlikskommisær av en eller anden grund uteblev.

Bygdens veiplikt.

Saalænge man var uten selvstændigt kommunalt styre, var der heller ingen egentlig veiplikt. Det arbeide som blev gjort til forbedring av fremkomstveie ydedes gratis av de tilstøtende opsittere, hvoriblandt der som regel hersket enighet og samhold. Imidlertid blev der nu ordnet veiplikt, der blev paalagt opsitterne i forhold til deres matrikelskyld, og bygden saaledes opdelt i veiroter.

Til at bestyre de arbeider, som de respektive veiroter hadde at utføre, utkaartes veirotemestere. Blandt disse kan nævnes: Matis Larsen, Foshaug, Ingebrigt Pedersen, Strømsmo, Peder Pedersen Strømsmo, Ole Olsen, Melhus, Simon Kristian Simonsen, Kroken, Bersvend Simonsen, Rydningen, m. fl.

Disse arbeider blev saaledes utført med iver i de respektive veiroter. Enkelte gange var flere roter sammen, naar det gjalt om at faa et vanskelig veistykke nogenlunde farbart. Undertiden arbeidet man ogsaa endel gratis utenom veiplikten, skillinget endog sammen til omlæggelse av veistykker eller til istandsettelse av saadanne, som man med den ordinære veiplikt ikke rak over, og som vanskelig taalte utsættelse. Paa denne maate kom man endelig saa langt, at veiene tilslut nogenlunde rimelig maate kunde passeres med hjulredskaper, dog blev de fleste fornødenheter som regel hjemtransportert paa vinterføre.

I 1864 blev første faldvogne anskaffet. Enkelte høivogne fandtts allerede, men av en ganske primitiv beskaffenhet, enkelte endog med hjul sammensat av furuplanker uten skoning eller beslag av jern. Men fra nu av blev kjøretøiet forbedret, saa man kunde komme frem paa rimelig maate. Litt omsenn anskaffedes saaledes kjørekjærrer og karjoler, derved blev den før saa uundværlige sadel, som hittil hadde været et meget viktig redskap for kirkereiser, saavel som til andre reiser, helt avløst.

(Forts.)